

СТАНОВИЩЕ

От проф. Буян Йорданов Филчев, СУ „Св. Кл. Охридски“
Професор по професионално направление: 8.2. Изобразително изкуство
по процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“
Шифър на професионално направление: 8.2. Изобразително изкуство
Докторска програма (код на научна специалност): 05.08.04. Изкуствознание и
изобразителни изкуства
Катедра „Резба“
НАЦИОНАЛНА ХУДОЖЕСТВЕНА АКАДЕМИЯ

С кандидат: Деница Иванова Дакова

Тема:

**„Съвременна българска дърворезба в периода 1980–2010
година, състояние и тенденции“**

Научен ръководител: Проф. Антон Дончев

Дисертацията съдържа 159 страници, разпределени в увод, три глави с подточки, заключение, обобщаване на анализите, приноси на изследването, списък на съкращенията, библиография, бележки и приложение от 211 стр. Приложението е емпирично изследване, категоризирано в седем части свързани с разглежданата тема и подкрепящи теоретичното изследване. Проследени са най-важните прояви на съвременната българска дърворезба с всичките ѝ жанрови направления, като са посочени автори, наименования и години. Съдържа списък на източниците. Дисертационният труд е обсъден от катедрата.

Общи бележки за дисертационният труд

Обект на изследването е установяване на спецификите в състоянието и тенденциите, които развиват и променят типологичния характер на българското резбарско изкуство през последните тридесет години в неговите два важни аспекта, като художествена форма на занаят и като официално изкуство.

Проследяването, изследването и анализирането на явленията, формирали водещи тенденции към осъвременяване на резбарското изкуство и практическото му вписване във визуалната среда, очертават предмета на това изследване.

Заглавието на дисертационният труд – „Съвременна българска дърворезба в периода 1980–2010 година, състояние и тенденции“ отговаря на неговото съдържание.

Последователността на отделните глави систематично разкриват предмета на анализа, разглеждат хипотезите на автора и ги мотивират със съответните теоретични и практически примери. Изследването е построено в стройна логична последователност.

Предметът на изследването е ясно очертан и засяга многобройни области от знанието, като е направен анализ на проблемната област. Авторското мнение в този процес е добре мотивирано и защитено.

Актуалност и значимост на проблема в научно и научно-приложно отношение

Настоящият дисертационен труд дава една отлична и последователна панорама, отнасяща се до художествената образност състоянието и тенденциите на съвременната българска дърворезба в периода (1980–2010).

Текстът би могъл да послужи както на преподаватели и студенти в специалността „Резба“, „Изкуствознание“, „Културология“, така и на по-широк кръг читатели, които имат интерес в областта на изкуството на дърворезбата в контекста на съвременната художествена практика.

Целите и задачите формулирани във въведението на дисертационния труд се отнасят към разглежданата тема, притежават яснота и конкретност. Целта на дисертацията е да се отразят в хронологичен порядък явленията и тенденциите в утвърдените форми на дърворезбата у нас в съпоставка с българското изкуство в периода след 1980 година и вписването и в контекста на визуалната и културно-социалната среда. Конкретни задачи са:

- проучване и анализиране на достъпната литература;
- установяване на трайни тенденции в жанровите направления през изследвания период;
- адаптиране и взаимопроникване към външните артистични явления;
- обзор и актуални примери на състоянието на резбарското изкуство за периода;
- издирване, документиране и класифициране на всички познати жанрове и формати на дърворезбата в България в изследвания времеви отрязък.

Теоретичен модел и методика на изследването

При разработването на дисертацията, с оглед спецификата на материята, предимно е използван методът на сравнителния анализ. Също така са включени елементи на системно-структурен анализ и синтез, функционален и културно-исторически анализ, изследване на художествената критика, като те уместно са адаптирани към целите и задачите на изследването.

Автентичност на материала и оригиналност на решенията

Във всеки един от разделите на дисертационния труд е направен подробен обзор и е подбран богат емпиричен материал, включващ значително количество от мнения на художници и изкуствоведи. Направени са необходимите обобщения и заключения в края на всяка от главите на дисертационния труд. Впечатляващ е и огромният визуален материал и неговата систематизация. Целият материал съдържа значителен потенциал за развитие на заложените в него идеи и разработки.

Публикации

Авторката има достатъчен брой (4) публикации по темата в адекватни издания.

Научни приноси

Дисертационният труд се базира на сериозен практически опит и задълбочено теоретично изследване на посочената тематика.

Според мен, най-съществения принос на Деница Дакова е в това, че тя успява да предложи подробна и отличаваща се с висок професионализъм класификация и да осмисли процесите, довели до развитието и утвърждаването на дърворезбата в България през изследвания период като една съвременна и самостоятелна форма във визуалните изкуства.

Историография

Литературата използвана в дисертационният труд съответства на предмета и обекта на изследването, както и на поставените от автора в отделните глави на труда проблеми. Обемът на използваната литература е 97 броя публикации от различен времеви период. Като достойнство на дисертационният труд трябва да се отбележи това, че в използваната литература са включени преди всичко фундаментални изследвания, които имат съществено значение за съвременната наука. Авторката е положила големи усилия да се запознае и да синтезира значително количество обща и специализирана

литература, която ѝ служи за здрава основа и точни изводи по темата. Като дърворезбар, тя има предимството, да познава отвътре някои специфики и тънкости на творческия процес и техническите умения, на които обикновено не се обръща необходимото внимание. За първи път настоящият труд разработва тема за състоянието и тенденциите на съвременната българска дърворезба в периода (1980–2010), в така задълбочено изследване.

Обобщение:

научноизследователска дейност - кандидатът притежава качества за получаване на образователната и научна степен „доктор“ - задълбочени теоретични познания и професионални умения, научно-изследователски способности и необходимата компетентност в областта на методиката;

обща характеристика на труда - хабилитационния труд има своите безспорни теоретични и практически приноси.

Заключение и предложение:

Оценката ми за дисертационния труд, автореферата, научните публикации и научните приноси на Деница Иванова Дакова е ПОЛОЖИТЕЛНА.

Представеният дисертационен труд отговаря напълно на изискванията на Правилника за развитие на академичния състав. Постигнатите резултати ми дават основание да предложа да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ на Деница Дакова по професионално направление: 8.2 Изобразително изкуство.

Изготвил становището: проф. Буян Филчев

18. 01. 2016 г. София